

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження проєкту експертного висновку галузевої експертної ради
щодо можливості акредитації освітньо-наукової програми
21330 Інформатика
рівень вищої освіти: магістр,
спеціальність 122 – Комп'ютерні науки

<i>Підсумки роботи ЕГ та їх оцінка ГЕР</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти Загалом сформульовані в ОНП та обґрунтовані у відомостях самооцінювання цілі повною мірою відповідають Стратегічному плану розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Однак, з поданої інформації важко зрозуміти особливості ОНП "Інформатика" та, зокрема, конкретні акценти, які закладені в програму, та відмінність від інших подібних програм.</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p> <p>1. При описі цілей освітньої програми доцільно акцентувати увагу на її особливості та відмінності, що дасть змогу потенційним вступникам</p>	<p>Коментарі КНУТШ до обґрунтування ГЕР:</p> <p>Як зазначено в ОНП "Інформатика", вона орієнтована на підготовку фахівців, здатних застосовувати логіко-математичний апарат і алгоритмічні принципи в моделюванні, проектуванні, розробці та супроводі інформаційних систем і технологій, здійснювати розробку, впровадження і супровід інтелектуальних систем аналізу та обробки даних в організаційних, технічних, природничих та соціально-економічних системах.</p> <p>Особливостями ОНП є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – орієнтація на формування у здобувачів здатності поєднувати загальні та професійні знання і вміння, навички комунікації та роботи в команді, автономної діяльності та відповідальності, засвоєння сучасних підходів і технологій проектування, розробки, впровадження і супроводу інформаційних та програмних систем; – <i>різнобічність</i> наповнення ОП, охоплення нею різних перспективних напрямків розвитку інформатики; – компоненти освітньої програми забезпечують <i>гармонійне поєднання теоретичних та практичних аспектів навчання</i>, що дає змогу здобувачам успішно адаптуватись до конкретних потреб роботодавців; – обов'язкова виробнича практика за фахом на підприємстві тривалістю не менше як 6 тижнів.

<i>Підсумки роботи ЕГ та їх оцінка ГЕР</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>усвідомленіше робити вибір ОНП.</p>	<p>В цілому вважаємо, що вагомих підстав для зниження оцінки за Критерієм 1 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОНП за Критерієм 1 на А.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання</p> <p>ОНП має чітку, цілісну та логічну структуру. Набір заявлених освітніх компонент за своїм змістом повинен забезпечувати досягнення заявлених цілей та програмних результатів. В ОНП представлена структурно-логічна схема, яка доволі важко сприймається в розрізі послідовності вивчення ОК та взаємозв'язків між ними.</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p> <p>1. ГЕР рекомендує розглянути можливість перегляду структурно-логічної схеми ОНП стосовно наочного представлення послідовності вивчення ОК та взаємозв'язків між ними.</p>	<p>Коментарі КНУТШ до обґрунтування ГЕР:</p> <p>Беремо до уваги слушне зауваження та рекомендації ГЕР щодо вдосконалення структурно-логічної схеми ОНП стосовно наочного представлення послідовності вивчення ОК та взаємозв'язків між ними.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p>	<p>Коментарі КНУТШ до рекомендацій ГЕР:</p> <p>1. Дякуємо за відмічену позитивну практику. Звичайно, за ОП планується продовжувати і розширювати практику зарахування</p>

<i>Підсумки роботи ЕГ та їх оцінка ГЕР</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми</p> <p>У відомостях про самооцінювання ОНП зазначено, що Положення про визнання результатів, здобутих у неформальній освіті є на стадії обговорення і буде затверджене впродовж 1 семестру 2022/2023 навчального року, також наведено один приклад застосування такої практики.</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ГЕР рекомендує звернути увагу на розширення практики визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті. 2. ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ щодо осучаснення списку рекомендованої літератури для підготовки до вступного іспиту. 	<p>результатів неформальної освіти як частину освітнього компонента. Після затвердження Положення про визнання результатів неформальної освіти практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті буде розширена за наявності такої потреби та бажання у здобувачів.</p> <p>2. Беремо до уваги слушне зауваження та рекомендації ГЕР для вдосконалення ОНП. Робота щодо осучаснення літератури проводиться, але, на жаль, не може бути повністю виконана за короткий час. Ми змушені посилатись на класичні підручники з математичних дисциплін, а математика є досить консервативною наукою. Крім того, ми змушені рекомендувати ті джерела, які є в бібліотеках, що також обмежує вибір.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи</p> <p>За окремими освітніми компонентами професійного спрямування (ОК 11-13) навчання проводиться у формі лекційних та семінарських занять.</p>	<p>Коментарі КНУТШ до обґрунтування ГЕР:</p> <p>Відповідно, до ст 32 п.2.2 Закону України «Про вищу освіту»: Заклади вищої освіти мають рівні права, що становлять зміст їх автономії та самоврядування, у тому числі мають право самостійно визначати форми навчання та форми організації освітнього процесу.</p> <p>Таким чином, в межах академічної автономії виконання лабораторних робіт (погоджуємося, що правильніше в даному випадку їх назвати проекти – в найближчих редакція РПНД їх назва буде відкорегована) за ОП реалізується поєднанням таких форм навчання, як обговорення на семінарському занятті, опрацювання на практичному занятті та реалізація (безпосередньо кодування) під час самостійної роботи.</p> <p>В деяких дисциплінах навчальним планом передбачено лише лекційні та семінарські заняття, однак не означає, що під час самостійної роботи студенти не можуть запрограмувати детально обговорені та</p>

Підсумки роботи ЕГ та їх оцінка ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>Доцільно розглянути можливість введення лабораторних та/або практичних занять з цих ОК.</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p> <p>1. ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ щодо розгляду можливості введення лабораторних та/або практичних занять при вивченні ОК 11-13.</p>	<p>спроєктовані на семінарському занятті проекти. На самостійну роботу у відповідності з п. 5.2.6 Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) за рівнем магістра виділяється від 67% до 75% від загального часу.</p> <p>Відповідно до опитувань стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців) студентам другого рівня вищої освіти ОП «Інформатика» нескладно реалізувати детально розглянуті алгоритми, водночас важливішим є обговорення та опрацювання цих проектів. Варто зазначити, що формат семінарських занять був колегіально прийнятий як такий, що найбільш адекватно відповідає поняттю «Scrum-мітинг» і дозволяє проводити обговорення, проектування та аналіз поставлених задач, які виникають при опануванні магістрами дисциплін в ІТ-галузі. Таке рішення було прийнято після детального обговорення на засіданні НМК (березень 2022 року) та підтримане на засіданні вченої ради факультету (протокол №8 від 12.04.2022) за безпосередньої участі стейкхолдерів, які є повноправними членами НМК.</p> <p>Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти зауваження та рекомендацію.</p> <p>В цілому вважаємо, що вагомих підстав для зниження оцінки за Критерієм 4 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОНП за Критерієм 4 на А.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p>	<p>Коментарі КНУТШ до рекомендацій ГЕР:</p> <p>1. Беремо до уваги слушне зауваження ЕГ щодо оновлення літературних джерел з урахуванням сучасних трендів розвитку ІТ</p> <p>2. ОП «Інформатика» безумовно виконує усі вимоги, зазначені в стандарті другого рівня вищої освіти за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки», і не може їх послабити. Вважаємо недоцільно дослівно цитувати усі вимоги затвердженого стандарту в освітній програмі. Форма опису ОП КНУТШ затверджена наказом ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 "Про запровадження в освітній та</p>

<i>Підсумки роботи ЕГ та їх оцінка ГЕР</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>1. Оновити списки рекомендованих джерел в методичних матеріалах ОНП.</p> <p>2. Додати до тексту ОНП опис предметної області та вимоги до кваліфікаційної роботи, які визначені законодавством.</p>	<p>інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника" (Додатки 1, 2).</p> <p>http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf</p> <p>Розділ 3 Форма атестації здобувачів вищої освіти ОНП (http://csc.knu.ua/media/filer_public/a2/04/a20419f9-2197-4ab6-b269-063c091fac89/onp_122_inf_mag_2022.pdf) серед іншого містить наступне: «Кваліфікаційна робота магістра має передбачати розв'язання складної задачі дослідницького або інноваційного характеру у сфері комп'ютерних наук. Кваліфікаційна робота магістра не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Кваліфікаційна робота магістра має бути розміщена на сайті або у публічному репозиторії закладу вищої освіти або його структурного підрозділу. Оприлюднення кваліфікаційних робіт магістрів, що містять інформацію з обмеженим доступом, слід здійснювати відповідно до вимог законодавства.», що дослівно відповідає пункту «Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)» розділу VII Форми атестації здобувачів вищої освіти Стандарту другого рівня вищої освіти за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки» (https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/04/28/122-Kompyuterni.nauky-mahistr.393-28.04.22.pdf).</p> <p>Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти рекомендацію 2.</p> <p>В цілому вважаємо, що вагомих підстав для зниження оцінки за Критерієм 5 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОНП за Критерієм 5 на А.</p>

<i>Підсумки роботи ЕГ та їх оцінка ГЕР</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В</p> <p>Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців У відомостях самооцінювання та у звіті ЕГ зазначено, що ряд викладачів, які задіяні на ОНП, мають досвід практичної діяльності або співпрацюють з компаніями-роботодавцями.</p> <p>6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями У ЗВО є відповідна нормативна база та практика організації стажувань і підвищення кваліфікації викладачів. У відомостях самооцінювання наведено приклади стажувань викладачів, в т.ч. і закордонних. Більшість з таких стажувань мають наукове та/або педагогічне спрямування.</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p> <p>1. ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ щодо розгляду можливості залучення до викладання професіоналів-практиків, які не є штатними співробітниками університету.</p> <p>2. Доцільно розглянути можливість проходження викладачами, які задіяні на ОНП, стажувань та курсів підвищення кваліфікації на базі провідних ІТ-компаній.</p>	<p>Коментарі КНУТШ до рекомендацій ГЕР:</p> <p>1. Залучення представників роботодавців, що не є штатними співробітниками університету, до проведення аудиторних занять за ОНП регулярно практикувалось в попередні роки. На жаль, в 2022/23 н.р. такого залучення не відбулось, що, на наш погляд, в значній мірі зумовлене військовою агресією росії та воєнним станом в Україні. За найменшої можливості таке залучення роботодавців буде продовжене.</p> <p>Водночас зазначимо, що деякі дисципліни за ОП викладають штатні працівники, які є професіоналами-практиками. Зокрема, член комітету лідерів європейських підрозділів АСМ при Раді АСМ Європи, голова українського підрозділу АСМ, президент Hackathon Expert Group, співзасновник та ІТ-директор Infosoft Global, доц. Т.Панченко (ОК.06); проф. О.Марченко (ОК.10, ОК.11) бере участь у дослідницьких проєктах сумісно з Samsung Inc та іншими світовими лідерами ІТ-індустрії; проф. О.Марченко є зав. відділом у Міжнародному науково-навчальному центрі інформаційних технологій і систем НАН та МОН України; директор ІТ-компанії ТОВ «МККУ-мережі» к.ф.-м.н., доцент В.Волохов (ВК2.01).</p> <p>Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти зауваження та рекомендацію.</p> <p>2. Дякуємо за вказані перспективні напрями розвитку ОП.</p> <p>Зважаючи на відмічені ГЕР позитивні сторони програми, вносимо пропозицію оцінити ОНП за Критерієм 6 на рівні А</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p> <p>Рівень відповідності (експертна група)</p>	<p>Коментарі КНУТШ до рекомендацій ГЕР:</p>

<i>Підсумки роботи ЕГ та їх оцінка ГЕР</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>Рівень В</p> <p>Рівень відповідності (ГЕР)</p> <p>Рівень В</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p> <p>1. Розглянути можливість поповнення навчально-методичних фондів матеріалами для осіб з особливими освітніми потребами.</p>	<p>1. Беремо до уваги слушне зауваження та рекомендації ЕГ для вдосконалення ОНП. Але, зважаючи на загальнодержавні фінансові проблеми, пов'язані з повномасштабною військовою агресією росії проти України та те, що на даний момент на ОП відсутні здобувачі з особливими потребами, ЗВО вирішить питання придбання видань для осіб з особливими освітніми потребами (аудіокниг, або книг рельєфно-крапковим шрифтом Брайля) після завершення дії воєнного стану та нормалізації економічної ситуації.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p> <p>Рівень відповідності (експертна група)</p> <p>Рівень В</p> <p>Рівень відповідності (ГЕР)</p> <p>Рівень В</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p> <p>1. Звернути увагу на зауваження та рекомендації попередніх акредитацій.</p>	<p>Коментарі КНУТШ до рекомендацій ГЕР:</p> <p>Звичайно, при перегляді ОП ЗВО враховує зауваження та рекомендації попередніх акредитацій, що відображено в таблиці: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1ZoRwHhjnA6CYtgQf_J-heAMsAsjMcEudC2PaBsHQ0A/edit?usp=sharing.</p> <p>Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти рекомендацію.</p> <p>Отже, вважаємо, що вагомих підстав для зниження оцінки за Критерієм 8 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОНП за Критерієм 8 на А.</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p> <p>Рівень відповідності (експертна група)</p> <p>Рівень В</p> <p>Рівень відповідності (ГЕР)</p> <p>Рівень В</p> <p>Обґрунтування ГЕР:</p> <p>9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та</p>	<p>Коментарі КНУТШ до рекомендацій ГЕР:</p> <p>1. ОП «Інформатика» безумовно виконує усі вимоги, зазначені в стандарті другого рівня вищої освіти за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки», і не може їх послабити. Вважаємо недоцільно дослівно цитувати усі вимоги затвердженого стандарту в освітній програмі. Форма опису ОП КНУШТ затверджена наказом ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 "Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення</p>

<i>Підсумки роботи ЕГ та їх оцінка ГЕР</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства</p> <p>На сайті факультету комп'ютерних наук та кібернетики відповідних розділах оприлюднена інформація про ОНП та її складові. Доцільно доповнити текст опису ОНП детальнішим описом особливостей ОНП та на що зроблено акценти при реалізації її складових.</p> <p>Рекомендації ГЕР:</p> <p>1. ГЕР рекомендує додати до оприлюдненого тексту ОНП опис предметної області (із зазначенням об'єктів вивчення, цілей навчання, методів, методик та технологій, інструментів і обладнання) та вимоги до кваліфікаційної роботи, як це вимагається нормативними документами.</p>	<p>інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника" (Додатки 1, 2). http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf</p> <p>Розділ 3 Форма атестації здобувачів вищої освіти ОНП (http://csc.knu.ua/media/filer_public/a2/04/a20419f9-2197-4ab6-b269-063c091fac89/_onp_122_inf_mag_2022.pdf) серед іншого містить наступне: «Кваліфікаційна робота магістра має передбачати розв'язання складної задачі дослідницького або інноваційного характеру у сфері комп'ютерних наук. Кваліфікаційна робота магістра не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Кваліфікаційна робота магістра має бути розміщена на сайті або у публічному репозиторії закладу вищої освіти або його структурного підрозділу. Оприлюднення кваліфікаційних робіт магістрів, що містять інформацію з обмеженим доступом, слід здійснювати відповідно до вимог законодавства.», що дослівно відповідає пункту «Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)» розділу VII Форми атестації здобувачів вищої освіти Стандарту другого рівня вищої освіти за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки» (https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/04/28/122-Kompyuterni.nauky-mahistr.393-28.04.22.pdf).</p> <p>Враховуючи вищевикладене, пропонуємо зняти зауваження та рекомендації.</p> <p>Отже, зважаючи на відмічені ГЕР позитивні сторони програми, вважаємо, що вагомих підстав для зниження оцінки за Критерієм 9 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОНП за Критерієм 9 на А.</p>